

Reglementet er utarbeidet i tråd med Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09.92 Kapittel 8 Økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og rapportering med tilhørende forskrifter på økonomiområdet. Disse reglene er generelle og dette medfører at det er nødvendig for kommunene å fastsette mer detaljerte retningslinjer slik det fremkommer i dette reglementet.

Økonomi- reglement

For Tvedestrand kommune,
vedtatt i kommunestyret
06.02.18, k-sak 1/2018

Tvedestrand 2018

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1 Generelt om økonomireglementet	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Formålet med økonomireglementet.....	3
1.3 Oppdateringer	3
2 Kommunens plan- og økonomisystem	4
2.1 Grunnleggende styringsprinsipp	4
2.2 Kommuneplanens samfunnsdel og øvrige planer	4
2.3 Handlingsplan, økonomiplan og årsbudsjett.....	4
2.4 Rapportering i løpet av året	5
2.5 Årsregnskap og årsberetning.....	5
3 Investeringsprosjekter	6
3.1 Bevilgninger	6
3.2 Organisering	6
3.3 Prosess.....	6
3.4 Rapportering.....	6
4 Øvrige bestemmelser.....	7
4.1 Administrative reglementer og rutiner	7
4.2 Datasystemer.....	7
4.3 Kompetanse.....	7
5 Kommunale selskaper og eierskap	7
5.1 Eierskapsmelding.....	7

1 Generelt om økonomireglementet

1.1 Bakgrunn

- a) Reglementet er utarbeidet i tråd med Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09.92 Kapittel 8 Økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og rapportering med tilhørende forskrifter på økonomiområdet. Disse reglene er generelle og dette medfører at det er nødvendig for kommunene å fastsette mer detaljerte retningslinjer slik det fremkommer i dette reglementet.
- b) Nedenfor følger oversikt over andre reglementer i Tvedestrand kommune som utfyller økonomireglementet:
 - **Delegasjonsreglement** vedtatt i k-sak xx/2018, 06.02.2018
 - **Etiske retningslinjer** vedtatt i k-sak 29.04.2008
 - **Finans- og gjeldsreglement** vedtatt i k-sak 127/2017, 12.12.17: Kommunestyret skal minst en gang i valgperioden behandle kommunens finansreglement. Reglementet utarbeides iht. forskrifter om kommunal finansforvaltning. Finans- og gjeldsreglementet skal inneholde regler for kommunens gjeldsforvaltning og finansplasseringer.
- c) I den grad det er bestemmelser i dette reglementet som er i konflikt med lov eller forskrift viker reglementets bestemmelser til fordel for disse.

1.2 Formålet med økonomireglementet

- a) Økonomireglementet skal sikre at kommunens planlegging, rapportering og oppfølging er tilfredsstillende ut fra behovet om økonomisk styringsinformasjon ved at:
 - kvaliteten i budsjettet og rapporteringen er i samsvar med kommunens behov for planleggings- og styringsinformasjon
 - kommunen har økonomibestemmelser som sikrer betryggende kontroll
 - samspillet mellom politisk og administrativ ledelse er tilfredsstillende
 - det er tilstrekkelig kunnskap i kommunens administrative og politiske ledelse om budsjettering og rapportering
- b) Økonomireglementet skal bidra til en effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning i kommunen som sikrer god ressursutnyttelse og god kontroll ved at:
 - kommunens økonomiforvaltning holder god etisk standard og til enhver tid etterlever gjeldende lover, forskrifter og andre regler.
 - de viktigste arbeidsprosessene, økonomirutinene og ansvarsforholdene vurderes og dokumenteres

1.3 Oppdateringer

- a) Tvedestrand kommunes økonomireglement er en del av kommunens internkontroll og skal være gjenstand for løpende oppdateringer.
- b) Kommunestyret bør behandle dette reglementet i sin helhet i løpet av det første året i hver valgperiode.
- c) Rådmannen har ansvar for at oppdaterte versjoner av kommunens reglementer og rutiner på økonomiområdet er lett tilgjengelig gjennom elektroniske verktøy.

2 Kommunens plan- og økonomisystem

2.1 Grunnleggende styringsprinsipp

Tvedestrand kommune praktiserer netto rammebudsjettering og har mål- og resultatstyring som det grunnleggende styringsprinsipp.

2.2 Kommuneplanens samfunnsdel og øvrige planer

- a) Behovet for planarbeid vurderes en gang i valgperioden i forbindelse med behandlingen av planstrategien. Planstrategien skal beskrive kommunens utfordringer og definere kommunens planbehov i henhold til Plan- og bygningslovens kap. 10.
- b) Kommuneplanens samfunnsdel utarbeides iht. Plan- og bygningslovens kap.11 og har som formål å definere langsiktige overordnede målsettinger og hovedprioriteringer for kommunen som helhet. Kommuneplanens langsiktige del har et 12 års perspektiv og utarbeides slik at den tilfredsstillende kravene i Plan- og bygningsloven. Det skal hvert år utarbeides en 4-årig handlingsplan med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel.

2.3 Handlingsplan, økonomiplan og årsbudsjett

- a) Handlingsplanen skal ta utgangspunkt i vedtatt kommuneplan og vil være en plan som gir hovedprioriteringer og føringer for blant annet og økonomiplan- og årsbudsjettarbeidet. Handlingsplan rulleres årlig. Kommunestyrets utkast til handlingsplan sendes ut på offentlig høring i minst 30 dager før kommunestyrets endelige behandling.
- b) Økonomiplanen har som formål å realisere målsettingene i kommuneplanen, handlingsplanen og kommunens øvrige planer, planlegge gjennomføringen av nye tiltak, og gi oversikt over ressurstilgang og ressursbruk. De økonomiske rammene vil være avgjørende for når prioriterte tiltak kan realiseres.
- c) Økonomiplanen skal være fullstendig, omfatte hele kommunens virksomhet og inneholde alle kjente utgifter og inntekter. Planen skal omfatte minst de fire neste budsjettår. Økonomiplan rulleres hvert år.
- d) Årsbudsjettet er identisk med første året i økonomiplanen.
- e) Politisk ledelse og rådmann fastsetter hovedpunktene i prosessen rundt utarbeidelse av handlingsplan, økonomiplan og årsbudsjett.
- f) Rådmannen utarbeider et balansert forslag til økonomiplan og årsbudsjett til formannskapet.
- g) Formannskapets innstilling til økonomiplan og årsbudsjett, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandling i kommunestyret.
- h) Kommunestyret vedtar selv økonomiplan og årsbudsjett innen 31.12. året før budsjettåret. Økonomiplanen skal være realistisk og det skal være balanse mellom utgifter og inntekter.
- i) Kommunestyret skal som minimum selv vedta følgende i årsbudsjettet, iht. obligatoriske tabeller i budsjettforskriftene:

a. Budsjettskjema 1a - driftsbudsjettet, som blant annet omfatter:

- inntekts- og formueskatt
- eiendomsskatt
- rammetilskudd
- øvrige generelle statstilskudd
- finansutgifter og finansinntekter

- bruk av og avsetninger til fond
- b. Budsjettskjema 1b - Fordeling av driftsmidler som budsjetterammer til enhetene/ansvarsområder. Den samlede rammen til det enkelte enhet fastsettes som en nettobevilgning.
- c. Budsjettskjema 2a – Investeringsbudsjettet, fordelt på bruttoutgifter og inntekter.
- d. Budsjettskjema 2b - Investeringsrammer, budsjetterte bruttobevilgninger til investeringer fordelt på prosjekter.
- e. Kommunestyret vedtar selv årets låneopptak med bakgrunn i vedtatt investeringsbudsjett.

2.4 Rapportering i løpet av året

- a) Gjennom året skal rådmannen rapportere til kommunestyret:
- 1. tertialrapport pr 30.4.
 - 2. tertialrapport pr 31.8.
- b) Det skal rapporteres på vesentlige avvik i forhold til vedtatte mål og tiltak, og på regnskap og økonomisk status, både for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Hovedfokus er på forventet resultat ved årets utgang.
- c) Rapporteringen fremmes for politisk behandling snarest mulig etter rapporteringsdato.
- d) Kommunestyret behandler som hovedregel budsjettjusteringer og tilleggsbevilgninger i de faste tertialrapportene.
- e) Ved vesentlige avvik utenom fastsatte rapporteringstidspunkter skal rådmannen rapportere til formannskap/kommunestyret så raskt som praktisk mulig. I denne forbindelse har rådmannen ansvar for å foreslå korrigerende tiltak.
- f) Kommunestyret vedtar selv endringer i vedtatt budsjett på de områder der rådmannen ikke er delegert myndighet.

2.5 Årsregnskap og årsberetning

- a) Rådmannen har ansvaret for at kommunens økonomistyring, innkjøp og regnskapsføring til enhver tid er iht. gjeldende lover og regler.
- b) Dersom strykningsbestemmelsene må anvendes i forbindelse med avslutning av driftsregnskapet skal denne rekkefølgen anvendes, med mindre kommunestyret vedtar noe annet:
1. Avsetning til generelt disposisjonsfond.
 2. Avsetning til utviklings- og rentebufferfond
 3. Overføring fra drift til investering.
 4. Budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk.
- c) Rådmannen skal innen 15. februar utarbeide regnskap og rapportere regnskap og tjenstedata til KOSTRA for foregående år. Regnskapet skal behandles av kommunestyret senest 30. juni året etter regnskapsåret.
- d) Rådmannen skal utarbeide årsberetning for foregående år innen 31. mars for kommunestyrebehandling senest 30. juni.

- e) Kommunestyret disponerer selv regnskapsmessig overskudd og dekker inn regnskapsmessig underskudd.
- f) Årsregnskapet og årsberetningen utarbeides etter samme struktur som årsbudsjettet. Det skal rapporteres på:
 - Økonomisk status og utvikling fra foregående år
 - Regnskapsmessige avvik i forhold til revidert budsjett
 - Oppnådde mål i forhold til forutsetninger og styringsmål i budsjettet
 - Status for vedtatt planstrategi
- g) Minimumsavdrag jf. Kommuneloven § 50.7 beregnes i forhold til avskrivningene, forenklet metode.

3 Investeringsprosjekter

3.1 Bevilgninger

Kommunestyret bevilger nettoutgifter (eks. mva.) til vann- og avløpsprosjekter og bruttoutgifter (inkl. mva.) til andre investeringsprosjekter. Bevilgningene til investeringer med tilhørende driftsmessige konsekvenser gjøres fortrinnsvis i behandlingen av økonomiplan og budsjett. Eventuelle justeringer på investeringsprosjekter gjøres fortrinnsvis ved behandlingen av tertialrapportene.

3.2 Organisering

Investeringsprosjekter skal normalt organiseres med prosjektansvarlig, prosjektleder, byggeleder og evt. andre aktuelle funksjoner. I mindre prosjekter kan samme person inneha flere av disse rollene.

3.3 Prosess

- a) Investeringsprosjekter av vesentlig størrelse skal gjennomføres etter bestilling fra kommunestyret, normalt etter vedtak i budsjett.
- b) Det utarbeides mulighetsstudie/forstudie og/eller rom- og funksjonsprogram der rådmannen vurderer det som naturlig.
- c) Med bakgrunn i mulighetsstudiet/forstudiet og evt. rom- og funksjonsprogram vedtar kommunestyret valg av løsning og videre utredninger normalt i et forprosjekt.
- d) Med bakgrunn i forprosjektet vedtar kommunestyret igangsetting av hovedprosjekt med finansiering av investerings- og driftsutgifter.

3.4 Rapportering

- a) For prosjekter med kostnadsramme på 5 mill. kroner eller mer skal det lages en sak med sluttrapport til formannskapet og kommunestyret.
- b) For prosjekter med kostnadsramme under 5 mill. kroner gis en forenklet oversikt/ omtale i årsberetning og årsregnskap.

4 Øvrige bestemmelser

4.1 Administrative reglementer og rutiner

Rådmannen har ansvar for at det foreligger oppdaterte administrative reglementer og rutiner på hvordan de ulike delene av økonomifunksjonen skal utøves forsvarlig og med god internkontroll.

4.2 Datasystemer

- a) Rådmannen har ansvar for at kommunen har moderne og effektive datasystemer på økonomiområdet.
- b) Rådmannen har ansvaret for at ansatte har god kompetanse i bruk av datasystemene.
- c) Kommunen skal ha elektroniske løsninger som bidrar til rasjonelle og kostnadsbesparende arbeidsprosesser, gir god tilgang til relevante styringsdata og trygg utveksling av data med eksterne parter.

4.3 Kompetanse

- a) Rådmannen har ansvar for at ledere og medarbeidere i administrasjonen har riktig kompetanse på lover, forskrifter, reglementer, rutiner og datasystemer på økonomiområdet slik at økonomifunksjonen ivaretas på en forsvarlig og god måte.
 - Det skal gis opplæring til nye medarbeidere før de gis fullmakter og ansvar på økonomiområdet.
 - Det skal regelmessig avholdes internopplæring i aktuelle tema for ansatte på økonomiområdet.
- b) Det overordnede ansvaret for kommunens økonomi tilligger kommunestyret. Kommunestyret har ansvar for at folkevalgte får god opplæring på sentrale tema om kommunal økonomi slik at de kan utøve sine verv på en tilfredsstillende måte.

5 Kommunale selskaper og eierskap

5.1 Eierskapsmelding

- a) Kommunestyret skal minst en gang i valgperioden gjennomgå kommunens eierskap i selskaper ved behandlingen av eierskapsmeldingen.
- b) Eierskapsmeldingen skal beskrive rutiner for styring, oppfølging og kontroll av kommunens eierskap i selskaper.